utorak, 23. studenog 2021.

P9_TA(2021)0464

Digitalizacija europskog izvješćivanja, praćenja i revizije

Rezolucija Europskog parlamenta od 23. studenoga 2021. s preporukama upućenima Komisiji o digitalizaciji europskog izvješćivanja, praćenja i revizije (2021/2054(INL))

(2022/C 224/02)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir članak 225. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,

— uzimajući u obzir članak 322. stavak 1. i članak 325. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,

— uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (Financijska uredba) ([1]),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) ([2]),

— uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (Direktiva PIF) ([3]),

— uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2018/843 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma i o izmjeni direktiva 2009/138/EZ i 2013/36/EU (Direktiva o sprečavanju pranja novca) ([4]),

— uzimajući u obzir članak 22. stavak 4. Uredbe (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost ([5]),

— uzimajući u obzir Zajedničku izjavu Europskog parlamenta i Komisije o prikupljanju podataka za učinkovite kontrole i revizije ([6]),

— uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava,

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. svibnja 2020. s primjedbama koje su sastavni dio odluka o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2018., dio III. – Komisija i izvršne agencije ([7]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 29. travnja 2021. s primjedbama koje su sastavni dio odluka o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2019., dio III. – Komisija i izvršne agencije ([8]),

([1]) SL L 193, 30.7.2018., str. 1.
([2]) SL L 119, 4.5.2016., str. 1.
([3]) SL L 198, 28.7.2017., str. 29.
([4]) SL L 156, 19.6.2018., str. 43.
([5]) SL L 57, 18.2.2021., str. 17.
([6]) SL C 58 I, 18.2.2021., str. 2.
([7]) SL L 417, 11.12.2020., str. 381.
([8]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0164.

utorak, 23. studenog 2021.

— uzimajući u obzir stavak 24. zaključaka Europskog vijeća od 17. do 21. srpnja 2020. o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021. – 2027.,

— uzimajući u obzir izjavu Suda u spojenim predmetima C-465/00, C-138/01 i C-139/01 Österreichischer Rundfunk ([9]) da „(…) u demokratskom društvu porezni obveznici i javnost općenito imaju pravo biti informirani o korištenju javnih prihoda.”,

— uzimajući u obzir studiju koju je proveo Resorni odjel za proračunska pitanja, u skladu sa zahtjevom Odbora za proračunski nadzor, naslovljenu „50 najvećih korisnika ZPP-a i kohezijskih fondova u svakoj državi članici EU-a”,

— uzimajući u obzir studiju o procjeni europske dodane vrijednosti koju je izradila Služba Europskog parlamenta za istraživanja naslovljenu „Digitalizacija europskog izvješćivanja, praćenja i revizije”,

— uzimajući u obzir tematsko izvješće Revizorskog suda br. 4/2020: „Primjena novih tehnologija snimanja u praćenju zajedničke poljoprivredne politike: napredak je općenito postojan, iako sporiji kad je riječ o praćenju u područjima klime i okoliša”,

— uzimajući u obzir članke 47. i 54. Poslovnika,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0311/2021),

A. budući da u skladu s člankom 15. Ugovora o funkcioniranju Europske unije institucije, tijela, uredi i agencije Unije obavljaju svoj rad na što otvoreniji način;

B. budući da u pogledu izvršenja proračuna primjena tog načela podrazumijeva da bi europski građani trebali znati kako i u koje svrhe Unija troši svoja sredstva; napominje da broj izvanproračunskih instrumenata i dalje raste te smatra da instrumenti kao što je *Next Generation EU* podliježu izravnom upravljanju Komisije; ističe da Parlament mora ispuniti svoj mandat u pogledu donošenja odluka, nadzora i davanja razrješnice; traži da se Financijska uredba ažurira i da se Parlamentu omogući da ispuni svoj mandat kontroliranjem tih novih mehanizama; naglašava da je to posebno važno u kontekstu digitalizacije europskog izvješćivanja, praćenja i revizije;

C. budući da su znanje javnosti i potpuna transparentnost o načinu potrošnje sredstava Unije bitni za prihvaćanje te potrošnje te su također ključni kako bi se zajamčili odgovornost, vjerodostojnost i bolja kontrola potrošnje, uključujući izbjegavanje zlouporabe, korupcije, prijevara i sukoba interesa;

D. budući da se člankom 38. Financijske uredbe utvrđuju trenutačna pravila za objavljivanje informacija o primateljima i drugih informacija;

E. budući da su razlike u provedbi tih pravila dovele do situacije u kojoj trenutačno postoji jedan sustav izvješćivanja za ZPP u svakoj državi članici i više od 250 sustava izvješćivanja u okviru strukturnih i kohezijskih politika u državama članicama;

F. budući da trenutačno postoje velike razlike u načinu na koji su ti sustavi osmišljeni, kako funkcioniraju te kako pristupiti informacijama koje sadržavaju i dijeliti ih;

G. budući da je zbog fragmentacije podataka iznimno teško, ako ne i nemoguće, utvrditi krajnje korisnike sredstava Unije pod izravnim, neizravnim ili podijeljenim upravljanjem;

H. budući da postoje mnogi sustavi koji ne uključuju jedinstvene identifikacijske brojeve za fizičke osobe i društva;

I. budući da postojeći sustavi u većini slučajeva ne sadržavaju informacije o vlasniku ili vlasnicima društva kao ni o njihovim stvarnim vlasnicima; budući da je digitalizacija europskog izvješćivanja, praćenja i revizije najkorisniji instrument za izbjegavanje dezinformacija pod uvjetom da su javno dostupne informacije koje nisu osjetljive;

([9]) ECLI:EU:C:2003:294, stavak 85.

J. budući da je Parlament u više navrata zatražio od Komisije da pruži informacije o 50 najvećih korisnika ZPP-a i strukturnih fondova u svakoj državi članici, no do sada je primao nepotpune i nezadovoljavajuće odgovore;

K. budući da je Parlament 2020. godine pokrenuo studiju u cilju utvrđivanja 50 najvećih korisnika ZPP-a i strukturnih fondova u svakoj državi članici na temelju javno dostupnih informacija, u kojoj su izneseni zanimljivi zaključci, ali koja je pokazala i koliko je i dalje teško precizno utvrditi mnoge krajnje korisnike;

L. budući da je zbog trenutačne situacije *de facto* nemoguće dobiti uvid u to koliko novca krajnji korisnici dobivaju iz ZPP-a te iz strukturnih i kohezijskih politika;

M. budući da nalazi Revizorskog suda izneseni na javnom saslušanju održanom 2. rujna 2021. u odboru CONT pokazuju jasnu potrebu za poboljšanjem transparentnosti postojećeg sustava nadzora nad sredstvima Unije;

N. budući da neka društva i fizičke osobe posluju u nekoliko država članica i stoga i primaju subvencije Unije u nekoliko država članica te da, s obzirom na to da strukture društva mogu biti vrlo složene i netransparentne, Komisija nije u stanju pratiti ukupan iznos novca koji akumulira svako od tih multinacionalnih društava;

O. budući da je Europsko vijeće, nastavno na sporazum između šefova država i vlada o VFO-u za 2021. – 2027. od 17. do 21. srpnja 2020., u stavku 24. svojih zaključaka potvrdilo potrebu za više informacija o krajnjim korisnicima financijskih sredstava Unije u svrhu kontrole i revizije;

P. budući da svi ti faktori pokazuju da postoji hitna potreba za uspostavom jedinstvenog, transparentnog, jednostavnog za korištenje, standardiziranog i interoperabilnog digitalnog sustava na razini Unije, u mjeri u kojoj je to moguće utemeljenog na načelima otvorenog koda, preko kojeg bi provedbena tijela država članica mogla izvješćivati o korisnicima ZPP-a, strukturnih i kohezijskih fondova te svih ostalih fondova kako bi se nacionalnim nadzornim i revizijskim tijelima, OLAF-u, EPPO-u i drugim institucijama i tijelima Unije omogućilo dobivanje potpunih i pouzdanih informacija o identitetu krajnjih korisnika, o tome koliko sredstava primaju i iz kojih fondova;

Q. budući da bi javnost trebala imati pristup informacijama o izravnim i krajnjim korisnicima sredstava Unije u najvećoj mogućoj mjeri, u skladu s primjenjivim pravilima o zaštiti podataka i važećom sudskom praksom Suda Europske unije o objavi podataka o korisnicima sredstava Unije;

R. budući da bi takav sustav trebao osigurati usklađivanje formata podataka, biti strojno čitljiv, sadržavati jedinstvene identifikacijske brojeve, uključivati funkcije pretraživanja i sortiranja te biti interoperabilan kako bi se podaci mogli objediniti ne samo u odnosu na jednu javnu politiku ili fond, nego i u odnosu na sve javne politike, fondove i države članice, te bi se trebali odnositi i na izravno, neizravno i podijeljeno upravljanje;

S. budući da bi Komisija trebala razviti takav sustav kako bi se osigurala potpuna interoperabilnost, uključujući automatsko prevođenje glavnih elemenata sustava, te najbrža moguća provedba takvog sustava u svim državama članicama, javnim politikama i fondovima;

T. budući da se takav sustav mora razviti uz najvišu razinu kibersigurnosti kako bi se izbjegli bilo kakvi kibernapadi ili pokušaji kibernapada na taj sustav koji bi se koristio u svim državama članicama;

U. budući da bi se proračunom Unije trebao financirati razvoj takvog sustava, koji bi trebao biti dostupan državama članicama i regionalnim tijelima nadležnima za vođenje i održavanje takvih sustava izvješćivanja, kao i novinarima, predstavnicima civilnog društva i široj javnosti, zajedno s tečajevima za osposobljavanje službenika zaduženih za njihovo svakodnevno funkcioniranje;

V. budući da se sustavi izvješćivanja za ZPP te strukturne i kohezijske politike u stvarnosti ne mogu konstantno ažurirati najnovijim informacijama o vlasništvu društva, a time i krajnjim korisnicima, ti bi sustavi stoga trebali biti automatski povezani s javnim bazama podataka o društvima te sa zajedničkim bazama podataka o krajnjim korisnicima;

utorak, 23. studenog 2021.

W. budući da su javni subjekti često izravni primatelji sredstava iz ZPP-a ili strukturnih fondova koja se zatim isplaćuju drugim primateljima u okviru provedbe pojedinačnih programa; budući da bi u takvim situacijama javni subjekt također trebao biti obvezan izvješćivati o tome tko su krajnji primatelji novca; budući da bi digitalni sustav trebao uključivati interoperabilnost, među ostalim s internim sustavima relevantnih nacionalnih tijela i vlasti, upravljačkih tijela i tijela za plaćanje, kao i s nacionalnim bazama podataka o javnoj nabavi i natječajima;

X. budući da bi takav interoperabilni sustav trebao poštovati pravila Opće uredbe o zaštiti podataka i razumna pravila *de minimis* o objavljivanju podataka;

Y. budući da bi podaci o primateljima sredstava iz ZPP-a te iz strukturnih i kohezijskih fondova trebali biti dostupni javnosti tijekom razdoblja od najmanje pet godina;

Z. budući da bi pravila o objavljivanju podataka u vezi s korisnicima sredstava iz politika koje podliježu podijeljenom upravljanju trebala u najvećoj mogućoj mjeri biti usklađena s pravilima koja se odnose na korisnike sredstava u okviru izravnog upravljanja; budući da bi se satelitski podaci trebali upotrebljavati češće i da bi ih trebalo bolje koristiti te ukloniti prepreke koje agencijama za plaćanja trenutačno onemogućavaju široku primjenu novih tehnologija ([10]);

1. traži od Komisije da do kraja 2021., među ostalim u okviru predstojeće revizije Financijske uredbe, podnese potrebne zakonodavne prijedloge za izmjene Financijske uredbe, u skladu s preporukama iz Priloga;

2. smatra da bi da se financijski učinak traženog prijedloga trebao pokriti iz proračuna Unije;

3. smatra da je povjerenje u financijsko upravljanje fondovima Unije ključno za opće povjerenje u institucije Unije, a time i za vjerodostojnost projekta daljnje europske integracije;

4. budući da usluge računalstva u oblaku omogućuju strateške inovacije u digitalnoj transformaciji, a osnivanje Europskog saveza za industrijske podatke, računalstvo na rubu mreže i računalstvo u oblaku u srpnju 2021. predstavlja važan korak u tom pogledu;

5. naglašava da su jasna, razumljiva i pravedna pravila o pravima na primanje potpore ili sudjelovanje u programima potrošnje prvi preduvjet za potporu u vezi s financijskim upravljanjem sredstvima Unije;

6. čvrsto smatra da je najučinkovitiji i najdjelotvorniji način dodatnog poboljšanja zaštite financija Unije i omogućavanja još pomnijeg nadzora stvaranje integriranog, interoperabilnog i usklađenog sustava za prikupljanje, praćenje i analizu informacija o krajnjim korisnicima u svim državama članicama;

7. smatra da su transparentnost u pogledu provedbe pravila i, u skladu s time, identiteta primatelja sredstava iz različitih fondova i programa te iznosa koje primaju, kao i politike sprečavanja prijevara, ključni dijelovi osiguravanja povjerenja u financijsko upravljanje sredstvima Unije; potvrđuje da bi objava podataka o korisnicima trebala uključivati pragove *de minimis* u skladu s primjenjivim pravilima o zaštiti podataka i važećom sudskom praksom Suda Europske unije;

8. smatra, nadalje, da bi transparentnost osigurana programom digitalizacije kojim bi se stvorio integriran, interoperabilan i usklađen sustav mogla biti najbolji instrument za borbu protiv dezinformiranja u svim državama članicama;

9. smatra da je transparentnost u pogledu krajnjih korisnika također vrlo učinkovit alat u borbi protiv moguće zlouporabe, sukoba interesa, prijevare i korupcije povezane s potrošnjom i raspodjelom sredstava Unije;

10. smatra da se transparentnošću javnih sredstava jamči veća odgovornost i povjerenje građana u javna tijela;

([10]) Tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 4/2020: „Primjena novih tehnologija snimanja u praćenju zajedničke poljoprivredne politike: napredak je općenito postojan, iako sporiji kad je riječ o praćenju u područjima klime i okoliša”.

11. ističe da će transparentnost u pogledu krajnjih korisnika osigurati da tijela nadležna za reviziju, kontrolu i davanje razrješnice u nacionalnim i regionalnim upravama, Komisija, Vijeće i Parlament raspolažu mnogo boljim i točnijim informacijama kako bi osigurali da se sredstva troše učinkovito te kako bi izvršili povrate u slučaju prijevara ili drugih vrsta nepravilne potrošnje, u skladu s pravilima i ambicijama javne politike; naglašava da će Revizorski sud, OLAF i EPPO također moći izvršavati svoje odgovornosti uz veću učinkovitost i preciznost ako im se omogući neograničen pristup potpunim i pouzdanim informacijama;

12. nadalje, ističe da će dosljednije objavljivanje podataka o krajnjim korisnicima diljem Unije pružiti novinarima, predstavnicima civilnog društva i široj javnosti mnogo bolje mogućnosti za postavljanje legitimnih pitanja i ukazivanje na sporna pitanja, a time i za otkrivanje mogućih slučajeva zlouporabe ili prijevare u pogledu sredstava Unije ili sumnji u uključenost politički izloženih osoba;

13. smatra da je trenutačna situacija u kojoj nije moguće dobiti razumno cjelovitu sliku o tome tko prima sredstva i u kolikim iznosima, posebno iz fondova s podijeljenim upravljanjem, što se osobito odnosi na nemogućnost objedinjavanja pojedinačnih iznosa u slučajevima u kojima je uključen isti izravni i/ili krajnji korisnik i/ili stvarni vlasnik, neprihvatljiva i da ju je potrebno što prije promijeniti kako bi se povećala transparentnost i učinkovitost sredstava Unije;

14. čvrstog je uvjerenja da je najučinkovitiji način ispravljanja situacije revizija relevantnih dijelova Financijske uredbe u cilju povećanja transparentnosti o tome tko prima koliko sredstava iz kojih fondova i programa Unije;

15. ističe da bi takva izmjena Financijske uredbe mogla podrazumijevati izmjene u sektorskom zakonodavstvu koje se odnosi na fondove i programe;

16. naglašava da bi se takva izmjena trenutačne Financijske uredbe trebala provesti u okviru predstojeće revizije Financijske uredbe čije je predstavljanje Komisija najavila za četvrto tromjesečje 2021.;

17. smatra da bi revizija Financijske uredbe trebala uključivati čvrstu pravnu osnovu za obveznu uporabu otvorenih i standardiziranih podataka o javnoj nabavi te da bi informatički sustavi za proračunski nadzor trebali postati obvezni i interoperabilni s nacionalnim i regionalnim bazama podataka;

18. naglašava da bi se revizijom trebala zajamčiti upotreba standardiziranih skupova podataka i mogućnost utvrđivanja krajnjih korisnika sredstava; smatra da obvezne informacije prikupljene u svrhu revizije i kontrole moraju sadržavati barem registracijski broj pravnih subjekata, nacionalni identifikacijski broj fizičkih osoba, naznaku vrste korisnika, podugovaratelje, stvarne vlasnike, informaciju o tome prima li korisnik i državnu potporu te podatke za kontakt korisnika; ističe da bi pristup osjetljivim podacima putem interoperabilnog digitalnog sustava izvješćivanja i praćenja trebao biti ograničen na nadležne nacionalne i europske vlasti, institucije i tijela za reviziju, kontrolu i davanje razrješnice te da bi trebao biti strogo u skladu sa zahtjevima u pogledu zaštite podataka;

19. naglašava da bi Komisija trebala zajamčiti da je upotreba integriranih i standardiziranih alata za izvješćivanje i praćenje obvezna i da se u potpunosti provodi u državama članicama te da se stoga više ne primjenjuje isključivo na dobrovoljnoj osnovi;

20. ističe, nadalje, da bi se revizijom trebalo dodatno osigurati da je, u slučaju da je izravni primatelj sredstava Unije društvo, moguće utvrditi stvarne vlasnike tog društva;

21. naglašava da bi se u situacijama u kojima je izravni primatelj društvo koje je u vlasništvu drugog društva trebalo pobrinuti da je moguće utvrditi i stvarne vlasnike tog drugog društva te da bi se ta obveza trebala primjenjivati na sva društva koja se nalaze u vlasničkoj strukturi; stoga smatra da matično društvo korisnicima treba dodijeliti jedinstvene identifikacijske brojeve kako bi svako društvo kći imalo utvrđeni broj, čime bi se omogućila potpuna sljedivost sredstava do krajnjih korisnika i stvarnih vlasnika;

22. napominje da bi se ta obveza utvrđivanja stvarnog vlasnika trebala u najmanjem slučaju primjenjivati kada fizička ili pravna osoba posjeduje više od 15 % dotičnog društva; naglašava da bi se dionice društva koje pripadaju različitim članovima rodbine trebale objediniti i računati zajedno;

utorak, 23. studenog 2021.

23. napominje da bi se obveza mogućnosti utvrđivanja stvarnih vlasnika društva trebala primjenjivati i kada se društvo nalazi u zemlji izvan Unije;

24. napominje da bi se revizijom Financijske uredbe također trebalo osigurati da javni subjekti koji su izravni primatelji sredstava Unije budu obvezni izvješćivati o krajnjim korisnicima sredstava u slučaju da sredstva osim samog javnog subjekta prima i druga fizička ili pravna osoba; ističe da bi taj digitalni sustav trebao biti interoperabilan, među ostalim s internim sustavima relevantnih nacionalnih tijela i vlasti, upravljačkih tijela i tijela za plaćanje, kao i s nacionalnim bazama podataka o javnoj nabavi i natječajima;

25. poziva Komisiju da izradi te financijskim izvršiteljima i subjektima odgovornima za izvršenje proračuna, među kojima su i nadležna nacionalna i regionalna tijela u okviru podijeljenog upravljanja, stavi na raspolaganje sustav kojim će se zajamčiti digitalizacija europskog izvješćivanja, praćenja i revizije u području ZPP-a, kohezijskih i strukturnih fondova te drugih javnih politika;

26. ističe da će se takav sustav, u mjeri u kojoj je to moguće, temeljiti na načelima otvorenog koda i upotrebi standardiziranih skupova podataka i mjera za prikupljanje, uspoređivanje i objedinjavanje informacija i brojki o izravnim i krajnjim primateljima i korisnicima financijskih sredstava Unije u svrhu kontrole, revizije i davanja razrješnice; naglašava potrebu za elektroničkim identitetom kao prvim korakom u smjeru povećanja povjerenja građana u javne institucije;

27. naglašava da bi takav sustav trebalo razviti u cilju jamčenja potpunog poštovanja načela transparentnosti, u skladu s glavom II., poglavljem 8. Financijske uredbe;

28. ističe da bi takav sustav trebao biti dostupan novinarima, predstavnicima civilnog društva i široj javnosti kako bi se olakšalo istraživanje o upotrebi javnih sredstava i po mogućnosti otkrile prijevare, uz poštovanje pravila Opće uredbe o zaštiti podataka;

29. apelira na to da se taj sustav razvije u roku od dvije godine te da se besplatno stavi na raspolaganje i postane obvezan za tijela za izvješćivanje u državama članicama;

30. ističe da bi usporedno s razvojem takvog sustava trebalo omogućiti nacionalnim i regionalnim tijelima i relevantnim institucijama Unije, uključujući Parlament, Komisiju, Revizorski sud, OLAF i EPPO, kada je to primjereno, da osiguraju učinkovite provjere sukoba interesa, nepravilnosti, pitanja dvostrukog financiranja i zlouporabe sredstava, što uključuje upotrebu modernih informatičkih alata kao što je Arachne;

31. upućuje na činjenicu da bi takav sustav omogućio vrlo brzo utvrđivanje korisnika sredstava Unije, među kojima su i pobjednici natječaja, koji se pojavljuju više puta i koji su potencijalno prekomjerno zastupljeni;

32. traži od Komisije da se pobrine za to da potrebna sredstva za takav sustav budu dostupna u proračunu Unije, zajedno s odobrenim sredstvima za tehničku pomoć i osposobljavanje osoblja nacionalnih i regionalnih tijela koje će se koristiti tim sustavom;

33. napominje da takav sustav sam po sebi ne može sadržavati ažurirane podatke o vlasništvu društava; dodaje da bi takav zahtjev značio da bi upravljačka tijela postala odgovorna za podatke o društvima, za što nisu odgovorna;

34. zahtijeva da se sustav izradi tako da bude automatski povezan s bazama podataka koje sadržavaju ažurirane informacije o vlasništvu društava kao i da bude interoperabilan s internim sustavima relevantnih nacionalnih tijela i vlasti, upravljačkih tijela i tijela za plaćanje, kao i s nacionalnim bazama podataka o javnoj nabavi i natječajima;

35. traži da informacije o primateljima sredstava Unije budu javno dostupne najmanje pet godina;

36. ističe da bi se takvim sustavom trebala poštovati pravila Unije o zaštiti podataka i važeća sudska praksa Suda Europske unije; napominje da postoje razlike u razini detaljnosti informacija koje je potrebno prikupiti, objediniti i pohraniti za potrebe revizije, kontrole i davanja razrješnice i onih koje se mogu staviti na raspolaganje javnosti općenito; naglašava da tijela nadležna za reviziju, kontrolu i davanje razrješnice moraju imati neograničen pristup svim dostupnim informacijama, dok objava podataka može biti ograničena primjenjivim zahtjevima zaštite podataka i pragovima *de minimis*;

37. ističe da takav sustav mora biti učinkovito zaštićen od kiberprijetnji; traži od Komisije da uloži u visokokvalitetan softver za kibersigurnost i da provodi periodična ispitivanja u cilju utvrđivanja potencijalnih slabosti, među ostalim i na razini država članica;

38. prima na znanje da bi sustav trebao poštovati pravila o minimalnim iznosima koji neće biti javno dostupni; ističe da bi nadležna tijela ipak uvijek trebala objediniti sva sredstva koja se isplaćuju jednom korisniku i javno objaviti podatke o isplaćenim iznosima u slučaju da ukupan iznos isplaćen istom korisniku premašuje minimalni iznos;

39. traži od Komisije da se pobrine da se taj sustav, u mjeri u kojoj je to moguće, koristi za sredstva i javne politike u okviru izravnog upravljanja uz poštovanje istih pravila u pogledu transparentnosti kao i za primatelje sredstava iz programa Unije;

40. naglašava da postojeći sustav ranog otkrivanja i isključivanja (EDES) također ima važnu ulogu u zaštiti financijskih interesa Unije; izražava zabrinutost zbog toga što se primjenjuje samo na sredstva u okviru izravnog upravljanja, koja čine tek oko 20 % sredstava Unije; isto tako, izražava zabrinutost zbog toga što se gospodarski subjekti za koje OLAF utvrdi da zloupotrebljavaju javna sredstva ne isključuju automatski iz ugovora koji se financiraju iz proračuna Unije i ne podliježu automatski financijskim sankcijama; apelira na Komisiju da u predstojećoj reviziji Financijske uredbe proširi područje primjene EDES-a kako bi ga učinila učinkovitijim;

41. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju i popratne preporuke proslijedi Komisiji i Vijeću.

utorak, 23. studenog 2021.

PRILOG REZOLUCIJI

TEKST TRAŽENOG PRIJEDLOGA

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 322. stavak 1., u vezi s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegovim člankom 106.a,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) U skladu sa zahtjevima Europskog parlamenta i kao odgovor na točku 24. zaključaka Europskog vijeća od 17. do 21. srpnja 2020., radi poboljšanja zaštite proračuna Unije i Instrumenta Europske unije za oporavak od prijevara i nepravilnosti, trebalo bi uvesti standardizirane mjere za prikupljanje, uspoređivanje i objedinjavanje informacija i brojki o krajnjim primateljima i korisnicima financijskih sredstava Unije u svrhu kontrole i revizije.

(2) Kako bi se osigurale djelotvorne kontrole i revizije, potrebno je prikupljati podatke o onima koji u konačnici, izravno ili neizravno, ostvaruju korist od financijskih sredstava Unije u okviru podijeljenog upravljanja te od projekata i reformi koji se podupiru na temelju Uredbe (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost ([1]), uključujući podatke o stvarnim vlasnicima primatelja sredstava. Pravila koja se odnose na prikupljanje i obradu takvih podataka trebat će biti u skladu s primjenjivim pravilima o zaštiti podataka.

(3) Kako bi se poboljšala zaštita proračuna Unije Komisija bi trebala staviti na raspolaganje integrirani i interoperabilni sustav za informiranje i praćenje, uključujući jedinstveni alat za rudarenje podataka i utvrđivanje razine rizika, radi pristupa spomenutim podacima i njihovoj pohrani, objedinjavanju i analizi s ciljem da ga obvezno primjenjuju sve države članice. Tim sustavom trebale bi se osigurati učinkovite provjere sukoba interesa, nepravilnosti, pitanja u pogledu dvostrukog financiranja i svake zloupotrebe sredstava. Komisija, Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) te druga istražna i kontrolna tijela Unije trebali bi imati potreban pristup tim podacima kako bi izvršavali svoje nadzorne funkcije u vezi s kontrolama i revizijama koje prvenstveno trebaju provesti države članice u svrhu otkrivanja nepravilnosti i provedbe administrativnih istraga u pogledu zloupotrebe dotičnih financijskih sredstava Unije, te kako bi dobili točan pregled njihove raspodjele.

(4) Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 trebalo bi stoga izmijeniti na odgovarajući način.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 mijenja se kako slijedi:

1. članak 36. mijenja se kako slijedi:

([1]) SL L 57, 18.2.2021., str. 17.

(a) u stavku 3. umeće se sljedeća točka:

„(ee) prikupljanje podataka o onima koji u konačnici, izravno ili neizravno, ostvaruju korist od financijskih sredstava Unije;”

(b) u stavku 4. umeće se sljedeća točka:

„(cc) oslanjanju na integrirani i interoperabilni elektronički sustav za informiranje i praćenje, uključujući jedinstveni alat za rudarenje podataka i utvrđivanje razine rizika, radi pristupa podacima o onima koji u konačnici, izravno ili neizravno, ostvaruju korist od financijskih sredstava Unije te radi njihove analize;”

2. članak 38. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Komisija na odgovarajući način i pravodobno stavlja na raspolaganje informacije o onima koji u konačnici, izravno ili neizravno, ostvaruju korist od financijskih sredstava Unije, oslanjajući se na podatke prikupljene u integriranom i interoperabilnom elektroničkom sustavu za informiranje i praćenje uspostavljenom u skladu s člankom 129.a.

Prvi podstavak ovog stavka primjenjuje se i na druge institucije Unije ako izvršavaju proračun u skladu s člankom 59. stavkom 1. Ako je primatelj sredstava pravna osoba, informacije se objavljuju o osobama i subjektima koji imaju više od 15 % vlasništva nad tim subjektom.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Objavljuju se sljedeće informacije koje nisu osjetljive, uzimajući u obzir zahtjeve u pogledu povjerljivosti i sigurnosti, a posebno zaštite osobnih podataka:

(a) ime i prezime odnosno naziv primatelja;

(b) pravna priroda primatelja, i to:

i. fizička osoba;

ii. pravna osoba;

iii. javni subjekt ili ustanova;

iv. ostalo.

(c) mjesto primatelja, i to:

i. adresa primatelja, ako je primatelj pravna osoba;

ii. regija na razini NUTS 2, ako je primatelj fizička osoba;

(d) iznos za koji je preuzeta pravna obveza;

(e) narav i svrha mjere.”

(c) stavak 4. briše se.

(d) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. U slučaju objave osobnih podataka informacije se uklanjaju pet godina nakon završetka financijske godine u kojoj je za sredstva preuzeta pravna obveza. Isto se primjenjuje i na osobne podatke koji se odnose na pravne osobe čije službeno ime identificira jednu ili više fizičkih osoba.”;

utorak, 23. studenog 2021.

3. članak 63. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak:

„1.a Pri provedbi zadaća povezanih s izvršenjem proračuna države članice prikupljaju podatke o onima koji u konačnici, izravno ili neizravno, ostvaruju korist od financijskih sredstava Unije u skladu sa zahtjevima integriranog i interoperabilnog elektroničkog sustava za informiranje i praćenje uspostavljenog u skladu s člankom 129.a. Dodatni zahtjevi za uporabu sustava u određenom sektoru mogu se utvrditi sektorskim pravilima.”;

(b) u stavku 2. prvom podstavku umeće se sljedeća točka:

„(bb) prikupljale podatke o onima koji u konačnici, izravno ili neizravno, ostvaruju korist od financijskih sredstava Unije, koristeći se integriranim i interoperabilnim elektroničkim sustavom za informiranje i praćenje koji je Komisija stavila na raspolaganje u skladu s člankom 129.a.”;

(c) u stavku 4. umeće se sljedeća točka:

„(bb) upotrebljavati integrirani i interoperabilni elektronički sustav za informiranje i praćenje koji je Komisija stavila na raspolaganje u skladu s člankom 129.a.”;

4. umeće se sljedeći članak:

„Članak 129.a

Integrirani i interoperabilni elektronički sustav za informiranje i praćenje

1. Komisija izrađuje integrirani i interoperabilni elektronički sustav za informiranje i praćenje, uključujući jedinstveni alat za rudarenje podataka i utvrđivanje razine rizika, upravlja njime i stavlja ga na raspolaganje financijskim izvršiteljima i drugim osobama i subjektima uključenima u izvršenje proračuna, među ostalim nadležnim nacionalnim tijelima u okviru podijeljenog upravljanja, radi pristupa podacima o onima koji u konačnici, izravno ili neizravno, ostvaruju korist od financijskih sredstava Unije te radi njihove analize.

2. Sustav iz stavka 1. temelji se na standardiziranim mjerama za prikupljanje, uspoređivanje i objedinjavanje informacija i brojki o onima koji u konačnici, izravno ili neizravno, ostvaruju korist od financijskih sredstava Unije u svrhu kontrole i revizije. Tim se sustavom osiguravaju učinkovite provjere sukoba interesa, nepravilnosti, pitanja u pogledu dvostrukog financiranja i svake zloupotrebe sredstava.

3. Obvezne informacije koje se prikupljaju u sustavu između ostalog uključuju:

(a) PDV broj ili registracijski broj pravnih subjekata;

(b) nacionalni identifikacijski broj fizičkih osoba;

(c) pravna priroda primatelja, i to:

i. fizička osoba;

ii. pravna osoba;

iii. javni subjekt ili ustanova;

iv. ostalo.

(d) ugovaratelje i podugovaratelje;

(e) stvarne vlasnike u slučajevima kada je primatelj, vlasnik, ugovaratelj ili podugovaratelj pravna osoba;

(f) informacije o tome prima li korisnik i državnu potporu;

(g) podaci za kontakt svih korisnika i stvarnih vlasnika;

4. Pristup informacijama sadržanima u sustavu iz stavka 1. odobrava se Komisiji, OLAF-u, Revizorskom sudu te, ako je riječ o državama članicama koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe Vijeća (EU) 2017/1939, EPPO-u, kao i drugim istražnim i kontrolnim tijelima Unije, uključujući tijelo nadležno za davanje razrješnice, kada je to potrebno za obavljanje njihovih funkcija.

5. Svaka obrada osobnih podataka u okviru djelovanja tog sustava mora biti u skladu s Uredbom (EU) 2016/679.

6. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 269. kako bi utvrdila detaljna pravila o radu i funkcioniranju sustava iz stavka 1., uključujući pravila o prikupljanju podataka i pristupu informacijama sadržanima u tom sustavu.";

5. u članak 154. stavak 4. prvi podstavak umeće se sljedeća točka:

„(dd) jesu li osigurali prikupljanje podataka o onima koji u konačnici, izravno ili neizravno, ostvaruju korist od financijskih sredstava Unije u mjeri jednakoj zahtjevima sustava iz članka 129.a;";

6. članak 269. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 3. prva se rečenica zamjenjuje sljedećom:

„Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 70. stavka 1., trećeg stavka članka 71., članka 129.a, članka 161. te drugog i trećeg podstavka članka 213. stavka 2.";

(b) u stavku 6. prva se rečenica zamjenjuje sljedećom:

„Delegirani akt donesen na temelju članka 70. stavka 1., trećeg stavka članka 71., članka 129.a, članka 161. te drugog i trećeg podstavka članka 213. stavka 2. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore."

Sastavljeno u …

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednik	*Predsjednik*